

Per Francesc Fontbona

La pintura d'història va ser un gènere que tingué una gran difusió el segle XIX. Els seus orígens van lligats al Romanticisme, quan arrelà la tendència cultural de retre culte als temps passats que millor definien la formació de les nacions. Però passada l'època d'or romàntica, la pintura d'història encara es mantingué molts anys, ja que s'havia consolidat com el gènere oficial més complex, i per als pintors que volien demostrar domini i tècnica no hi havia res millor que atrevir-se amb un gran quadre d'aquest tipus, ja que permetia demostrar un alè fora del comú i resoldre problemes de composició, de perspectiva, de color i també de coneixement de la història i de la indumentària antiga.

A les acaballes dels anys vuitanta del segle XIX, però, la pintura d'història anà caient en desús al nostre país. Fins i tot als certàmens oficials, els pintors que volien competir semblava que s'haguessin cansat de retòrica i de disfresses i es giraven cap a temes igualment complexos i voluminosos però de caire molt més prosaic o quotidià.

Tot i això la pintura d'història subsistí encara molts anys, cada cop més desplaçada fins i tot de l'interès oficial. A Catalunya Francesc Galofre Oller, Juli Borrell o Antoni Estruch encara la practicaven quan els més destacats artistes coetanis defensaven ja el Modernisme. I molt més tard, en plena Dictadura de Primo de Rivera, la més típica pintura d'història encara fou reclamada, ben anacrònicament, per a decorar el Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat.

Els segadors, també dit *Corpus de sang*, d'Antoni Estruch és una obra típica d'aquell concepte artístic vuitcentista. Fou concebuda en una època en que l'artista ja havia perdut el suport del seu mecenes Francesc Ponsà, però curiosament també fou en aquella etapa de desconcert quan Estruch realitzà les dues obres seves que, malgrat totes les polèmiques, més fama obtingueren, aquests *Segadors*, del 1907, i *L'onze de Setembre del 1714*, del 1909. La dels *Segadors* tingué en principi un llançament insòlit, ja que no es presentà ni a l'Exposició Internacional de Barcelona d'aquell any, ni a la Nacional de Madrid, i tampoc gaudí del ressò que l'altra tindria en ser exposada a la Sala Parés. La seva difusió fou més aviat gràfica ja que la litografia Madriguera en comercialitzà el mateix 1907 una oleografia a vint-i-tantes tintes, motiu pel qual la composició esdevindria una escena molt difosa que connectà amb el sector estèticament més tradicionalista del fort catalanisme dominant aleshores a Catalunya.